

KRATKE VIJESTI

U PRVIH SEDAM MJESECI 2023. IZDANO 2,9 POSTO GRAĐEVINSKIH DOZVOLA VIŠE NEGO U ISTOME RAZDOBLJU LANI

Prema najnovijim podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS), u prvih sedam mjeseci 2023. izdane su 6573 građevinske dozvole, a predviđena vrijednost radova na osnovi izdanih dozvola iznosi 3,76 milijardi eura. U usporedbi s istim razdobljem prethodne godine broj izdanih dozvola veći je za 2,9 posto, dok je predviđena vrijednost radova veća za 29,66 posto (u prvih sedam mjeseci 2022. predviđena vrijednost radova na osnovu izdanih dozvola iznosila je 2,90 milijardi eura).

U srpnju 2023. izdane su 774 građevinske dozvole, što je za 0,13 posto manje u odnosu na srpanj 2022. te za 2,15 posto manje u odnosu na prethodni mjesec, pokazuju podaci Državnog zavoda za statistiku. Prema vrstama građevina, u lipnju su 664 dozvole (85,8 posto) izdane za zgrade, dok je 110 dozvola (14,2 posto) izdano za ostale građevine. Prema vrstama radova, 602 dozvole ili 77,8 posto izdano je za novogradnje, a 172 ili 22,2 posto za rekonstrukcije. Ukupna predviđena vrijednost radova na temelju građevinskih dozvola izdanih u srpnju iznosi 423,53 milijuna eura, što je za 8,37 posto više u uspoređi s istim mjesecom prošle godine, kada je predviđena vrijednost radova iznosila 390,83 milijuna eura, odnosno 2,94 milijarde kuna. U odnosu na lipanj predviđena vrijednost radova veća je za 12,09 posto. Za radove na zgradama u srpnju je izdano 526 dozvola za novogradnje i 138 za nadogradnje, prenamjene i rekonstrukcije, a predviđena vrijednost radova iznosi 283,96 milijuna eura. Prema izdanim građevinskim dozvolama predviđena je

gradnja 1138 stanova prosječne korisne površine 99,3 kvadratna metra.

U novim zgradama gradit će se ukupno 1093 stana. Gradit će se 441 nova stambena zgrada s 1091 stanom, točnije 284 stambene zgrade s jednim stanom, 49 s dva stana i 108 s tri ili više stanova. Dva stana gradit će se u nestambenim zgradama. U zgradama s tri i više stanova bit će ukupno 709 stanova prosječne korisne površine 52,2 kvadratna metra. Najviše će ih biti dvosobnih (255) i trosobnih (304). Dogradnjom i nadogradnjom bit će dobiveno 36 stanova, i to 13 trosobnih, po osam jednosobnih i četverosobnih, pet dvosobnih i jedan peterosoban stan. Devet stanova bit će dobiveno pretvaranjem nestambenog prostora u stambeni: po dva jednosobna, dvosobna, trosobna i peterosobna te jedan četverosobni. U nestambenim zgradama gradit će se dva dvosobna stana. U srpnju 2023. izdano je i 85 dozvola za gradnju novih nestambenih zgrada, i to 13 za industrijske zgrade i skladišta, 11 za zgrade za trgovinu na veliko i malo, sedam za zgrade za promet i komunikacije, šest za zgrade za kulturno-umjetničku djelatnost i zabavu, obrazovanje, bolnice i ostale zgrade za zdravstvenu zaštitu, pet za uredske zgrade, četiri za hotele i slične zgrade te čak 39 dozvola za nove stambene zgrade za ostale namjene. ■

VODOTORANJ DUBRAVA PODIGNUT U SKLOPU PROJEKTA NOVOGA VODOOPSKRBNOG SUSTAVA NA ISTOKU ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Dana 30. kolovoza 2023. svečano je obilježen završetak gradnje 57 tona teškog vodotoranja Dubrava kapaciteta 350 m³ koji će služiti za održavanje tlaka u vodoopskrbnoj mreži na području općina Dubrave i Farkaševca. Ukupna vrijednost radova iznosi 755.000 eura. Izgradnja

vodotoranja Dubrava dio je EU-ova projekta "Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb Istok", vrijednog više od 93 milijuna eura.

Svečanosti su prisustvovali zamjenik župana Zagrebačke županije Damir Tomljenović, generalni direktor *Hrvatskih voda* Zoran Đuroković, načelnik Općine Dubrava Tomislav Okroša i direktor *Vodoopskrbe i odvodnje Zagrebačke županije* Tomislav Masten. Projekt "Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb Istok" javni je investicijski projekt i odnosi se na izgradnju vodo-crpilišta Kosnica te na rekonstrukciju i izgradnju vodoopskrbnoga sustava na području istočnoga dijela Zagrebačke županije. Osnovna je namjena projekta osiguranje kvalitetne pitke vode namijenjene ljudskoj potrošnji u cilju povećanja razine priključenosti na vodoopskrbnu mrežu, smanjenja gubitaka te povećanja pouzdanosti opskrbe i učinkovitosti sustava javne vodoopskrbe.

Investitor projekta "Regionalni vodoopskrbni sustav Zagrebačke županije – Zagreb Istok" jest *Vodoopskrba i odvodnja Zagrebačke županije d.o.o.*, a ukupna vrijednost iznosi 93.849.394,00 eura bez PDV-a. Projekt bi trebao biti završen u kolovozu 2024., kada bi svi cjevovodi trebali biti pušteni u funkciju. Vodotoranj Dubrava ima kapacitet 350 m³, a visok je 38 metara te težak oko 57 tona. Nakon izgradnje vodotoranja slijedi izgradnja crpne stanice Dubrava koja će ga puniti. Prvi vodotoranj dignut je u Preseki, drugi u Vrbovcu, treći u Farkaševcu, a zadnji će biti u Gradecu. Projekt se financira sredstvima iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020., od čega bespovratna EU-ova sredstva iznose 64.231.714,00 eura. Sufinanciranje dijela nacionalne komponente odnosi se na sredstva investitora, *Hrvatskih voda* i Državnog proračuna. ■

KRATKE VIJESTI

POTPISAN SPORAZUM IZMEĐU FZOEU-A I AGENCIJE ZA UGLJIKOVODIKE

U Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU) potpisan je sporazum o poslovnoj suradnji između Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i Agencije za ugljikovodike. Cilj je sporazuma uspostavljanje suradnje u planiranju i provedbi programa za poticanje korištenja geotermalne, ali i ostalih obnovljivih oblika energije, a potpisali su ga direktor Fonda Luka Balen i Marijan Krpan, predsjednik Uprave Agencije.

Hrvatska je svoj energetska razvoj, u skladu sa smjernicama Europske unije, već usmjerila ka postizanju klimatske neutralnosti do 2050. Preduvjet za to je povećanje udjela obnovljivih izvora energije u potrošnji energije na razini EU-a na najmanje 55 posto do 2030. te smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 55 posto do 2030. Strateškim dokumentima poput Integriranog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana, Strategije energetskeg razvoja, Strategije prilagodbe klimatskim promjenama te Strategije niskougljičnog razvoja i Hrvatska je postavila ambiciozne nacionalne ciljeve te definirala aktivnosti kojima ih planira postići. Jedan od ključnih ciljeva jest dekarbonizacija energetskeg sektora, što podrazumijeva povećanje opsega proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i visokoučinkovite kogeneracije te povećanje energetske učinkovitosti u svim sektorima, posebice u sektoru toplinarstva. U skladu s time Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost planirao je odgovarajuće programe financiranja te brojne informativno-edukativne aktivnosti kako bi dodatno potaknuo zelenu tranziciju. Jedan od budućih programa sufinanciranja trebao bi se baviti i poticanjem korištenja geotermalne energije kao jednog od oblika obnovljive

energije, a čiji bi razvoj trebala potaknuti upravo stručna suradnja s Agencijom. ▀

ZAVRŠAVA SE MONTAŽA MBO POSTROJENJA U CGO-U BILJANE DONJE

U Centru za gospodarenje otpadom (CGO) Biljane Donje uskoro bi trebala biti instalirana oprema u sklopu postrojenja za mehaničko-biološku obradu otpada, a radovi su u punome jeku. Kada montaža bude završena, slijedi osmotjedni pokusni rad kao dio šestomjesečnoga probnog rada cijeloga CGO-a. To je četvrti centar za gospodarenje otpadom koji će biti izgrađen u Hrvatskoj, a kapacitetom od 88 000 tona na godinu pokrivat će potrebe Zadarske i dijela Ličko-senjske županije. Projektu ukupno vrijednom oko 90 milijuna eura dodijeljeno je oko 49 milijuna eura EU-ovih sredstava kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija, a dio od 13,7 posto prihvatljivih troškova investicije sufinancira i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Centar, zajedno s već izgrađenim pretovarnim stanicama u Biogradu na Moru, Pagu i Gračacu, kvalitetna je alternativa postojećim odlagalištima jer će se obrada miješanoga komunalnog otpada obavljati po najvišim europskim standardima. ▀

OTVORENI OBNOVLJENI PROSTORI KLINIKE ZA INFektivNE BOLESTI "DR. FRAN MIHALJEVIĆ"

U Klinici za infektivne bolesti 30. kolovoza 2023. otvoreni su novi prostori, i to ljekarna i obdukcijaska dvorana koji zadovoljavaju najviše europske standarde. Ministar zdravstva Vili Beroš tom je prigodom rekao da je to dio povijesne obnove hrvatskoga zdravstvenog sustava. Gotovo stotinu godina nije se ulagalo u Kliniku, koja slavi 130 godina svojega postojanja, pa je uoči te obljetnice otvorena jedna od najmodernijih obdukcijaskih

sala u srednjoj Europi. Obnova je vrijedna 10,1 milijun eura, a obnova zdravstvene infrastrukture u Zagrebu više od 150 milijuna eura. Ravnateljica Klinike Alemka Markotić istaknula je da je zahvaljujući europskim fondovima i Vladi Republike Hrvatske, tzv. Zarazna bolnica napokon dobila nove prostore iznimno važne za svoje funkcioniranje. Za novu bolničku ljekarnu rečeno je da jedina u Hrvatskoj opskrbljuje lijekovima bolesnike s HIV-om i specijalnom terapijom oboljele od hepatitisa. U potresu oštećena obdukcijaska dvorana obnovljena je tako da se sada u njoj mogu obducirati tijela inficirana najopasnijim uzročnicima te je postala vodeće takvo mjesto za srednju i istočnu Europu. Uz to četverostruko su podignuti kapaciteti mrtvačnice, a dovršeni su edukacijsko-obrazovni prostor i kućica za infektivni otpad.

Ravnateljica Markotić rekla je da je s proslavom 130. obljetnice Klinike u planu otvorenje modularne bolnice, a otvorenje dnevne bolnice planirano je do kraja 2023. Nakon toga planirana je obnova središnjega bolničkog dijela koji bi trebao postati najmodernija infektivna klinika u Europi, a plan je da bude dovršen do kraja 2026. Potpredsjednik Vlade i ministar Branko Bačić rekao je da se na području pogođenome zagrebačkim i petrinjskim potresom obnavlja više desetaka zdravstvenih objekata s ukupno 700 milijuna eura. Trideset posto sredstava iz Fonda solidarnosti iskorišteno je za obnovu zdravstvene infrastrukture. S danom 30. lipnja 2023. zaključeno je korištenje sredstava iz toga fonda, a bilo je uključeno 18 bolnica i 56 zdravstvenih ustanova. Fond solidarnosti bio je poticaj da se obnove sve bolnice na području Zagreba i zdravstvene ustanove na području Sisačko-moslavačke županije. Dodijeljeno je milijardu i tri milijuna eura iz Fonda solidarnosti, a ugovoreni su projekti vrijedni tri milijarde i 200 milijuna eura. ▀

KRATKE VIJESTI

ZAVRŠENA POS ZGRADA SA STOTINU STANOVA U ZADRU

Predsjednik Vlade Andrej Plenković te potpredsjednik i ministar Branko Bačić sudjelovali su 11. srpnja 2023. na svečanoj primopredaji ključeva vlasnicima POS stanova u naselju Crvene kuće u Zadru. Premijer je istaknuo da je riječ o projektu koji je realiziran u zahtjevnome vremenu koronakrize, energetske krize i rasta cijena građevnoga materijala. Potpredsjednik Vlade i ministar Branko Bačić istaknuo je kako je kroz stambene programe Vlade Republike Hrvatske svoj dom u Hrvatskoj osiguralo više od 43 800 mladih obitelji. Kroz program POS-a izgrađeno je više od 8800 stanova, dok je kroz mjeru subvencioniranja stambenih kredita svoj dom osiguralo još dodatnih 35 000 obitelji. Na području Zadarske županije izgrađeno su 652 POS stana na šest lokacija, od toga 536 u Zadru, dok mjeru subvencija na stambene kredite koriste 842 obitelji, od čega u gradu Zadru njih 574. Podsjetio je i na to kako je u travnju 2023. Vlada donijela Odluku o pokretanju postupka izrade Nacionalnog plana stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana. Nacionalni plan stambene politike ima zadaću pobliže definirati posebne ciljeve u području stanovanja, a svrha je građanima priuštiti pristupačno stanovanje koje istodobno mora zadovoljiti utvrđene standarde kvalitete. Dodatni ciljevi koji se žele postići izradom toga strateškog dokumenta jesu smanjenje iseljavanja, stambeno zbrinjavanje mladih, naseljavanje deficitarnim kadrom, povećanje radne mobilnosti, olakšavanje života starijim osobama (program 65+) te povećanje konkurentnosti domaćega gospodarstva, izvrsnosti u arhitekturi, zelene i kružne stanogradnje i održive stanogradnje. Ravnatelj Agencije za pravni promet i posredovanje nekretni-

nama (APN) Dragan Hristov zahvalio je stanarima na strpljenju jer su morali dulje čekati na dovršetak stanova, a riječ je o stotinu stanova na pet etaža i 164 parkirališna mjesta. Cijeli projekt vrijedan je oko 8,5 milijuna eura. Riječ je uglavnom o stanovima veće kvadrature za koje nije bilo dovoljno interesa, iako je početna cijena bila 1193,44 eura. Do potpisivanja ugovora cijena je porasla na 1266,55 eura. Za neprodane stanove bili su zainteresirani Ministarstvo obrane i Grad Zadar, a na kraju je postignut dogovor po kojemu će Ministarstvo i Grad dobiti po šest stanova. Trenutačno se grade 333 POS stana na osam lokacija ukupne vrijednosti oko 29 milijuna eura. ■

ODRŽAN SASTANAK SA SLOVENSKIM MINISTROM KOHEZIJE I REGIONALNOG RAZVOJA JEVŠEKOM

U Zagrebu je 23. kolovoza 2023. održan susret ministra Šime Erlića i slovenskoga ministra Aleksandera Jevškeka na temu korištenja sredstava iz Fonda solidarnosti. Sastanku su nazočile i državne tajnice iz Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine Dunja Magaš i Ministarstva europskih i vanjskih poslova Andreja Metelko–Zgombić. Povod radnoga sastanka bio je prenošenje hrvatskoga iskustva slovenskim kolegama o korištenju Fonda solidarnosti, a što je povezano s aktualnim pitanjem potpore oporavku Republike Slovenije nakon katastrofalnih poplava koje su je zahvatile u kolovozu 2023. Tijekom sastanka državna tajnica Magaš je iz perspektive nacionalnoga koordinacijskog tijela za provedbu sredstava pomoći iz Fonda solidarnosti EU-a u Hrvatskoj upozнала slovensku delegaciju s najvažnijim informacijama koje se odnose na izradu procjene štete i podnošenje zahtjeva za pomoć Europskoj komisiji te posebno na pravodobnu uspostavu sustava te dono-

šenje bitnih odluka koje će kasnije ubrzati i olakšati apsorpciju dobivenih sredstava. Istaknula je da ćemo lekcije naučene tijekom provedbe FSEU-a u Hrvatskoj rado podijeliti sa slovenskim kolegicama i kolegama.

Fond solidarnosti osnovan je 2002. i od tada je pružena pomoć više od 130 puta, među ostalima i Hrvatskoj, koja je sredstva zatražila nakon razornih potresa 2020. u Zagrebu i na Banovini. Europska komisija nedavno je istaknula Hrvatsku kao dobar primjer učinkovitoga korištenja tih sredstava. Slovenska delegacija, predvođena ministrom Jevšekom, istaknula je veliku vrijednost prenošenja hrvatskoga iskustva kako bi se administrativni rokovi sveli na najmanju moguću mjeru. Nažalost, štete su iznimno velike i nezapamćene u zadnjih 30 godina te slijede intenzivan period njihova popisivanja i podnošenje zahtjeva Europskoj komisiji. Ministar Jevšek zahvalio je hrvatskome kolegi ministru i predstavnicima drugih ministarstava na konkretnim i vrlo korisnim informacijama. Ministar Erlić rekao je da je Vlada RH svjesna negativnih posljedica koje je katastrofalna poplava imala na Sloveniju te kako uz konkretnu pomoć u opremi koju je odmah pružila i dalje stoji na raspolaganju kako bi se štete što prije sanirale. ■

INTERVENCIJE ZA UBLAŽAVANJE ENERGETSKOGA SIROMAŠTVA POVEZANE S IZGRADNJOM U RANJIVIM ČETVRTIMA

Međimurska energetska agencija (ME-NEA) sudjeluje u provedbi projekta CEES-EN-BENDER – Intervencije za ublažavanje energetskoga siromaštva povezane s izgradnjom u ranjivim četvrtima (engl. *Building interventions in vulnerable districts against energy poverty*). Projekt je prijavljen 16. studenoga 2022. na javni poziv LIFE-2022-CET-ENER-

KRATKE VIJESTI

POV: Rješavanje intervencija povezanih s izgradnjom u ranjivim četvrtima, u sklopu programa LIFE, potprograma "Prijelaz na čistu energiju", kojim se potiču razvoj i promocija inovativnih tehnika, metoda i pristupa za postizanje ekoloških i klimatskih ciljeva Europske unije.

Cilj je projekta osnaživanje i pružanje podrške građanima vlasnicima i stanarima višestambenih zgrada u procesu energetske obnove utvrđivanjem osnovnih prepreka te izradom sustava podrške koji uključuju vlasnike stanova, njihove udruge i upravitelje zgrada. U sklopu projekta bit će izrađeni obuhvatni planovi za poticanje energetske obnove te razvijeni posebni alati koji će općinama i upraviteljima višestambenih zgrada pomoći u utvrđivanju energetske siromašnosti kućanstva i u provedbi shema za smanjenje energetske siromaštva.

Glavne aktivnosti projekta obuhvaćaju jačanje i prilagodbu procesa upravljanja i donošenja odluka upravnih tijela s ciljem održavanja energetske obnove privatnih višestambenih zgrada, rješavanje prepreka koje ometaju energetska obnovu zgrada u ranjivim četvrtima, uspostavljanje alata za podršku, izradu planova i sustava podrške za energetska obnovu zgrada u ranjivim četvrtima te diseminaciju rezultata projekta. Na projektu CEESEN-BENDER surađuje deset projektnih partnera iz šest europskih zemalja. Osim Međimurske energetske agencije i Društva za oblikovanje održivog razvoja (DOOR) iz Hrvatske kao vodećega partnera konzorcij čine partneri iz Estonije, Njemačke, Poljske, Rumunjske i Slovenije. Također, kao pridruženi partneri u projekt su uključeni upravitelji zgrada na području Međimurske županije *GP Stanorad* i *Euroland*. Ukupni proračun projekta iznosi približno 1,85 milijuna eura. Od toga proračun MENEAE iznosi 163 710 eura. Provedba projekta po-

čela je 1. rujna 2023. i traje 36 mjeseci, odnosno do 31. kolovoza 2026. ▀

DULJI ROK ZA PRIJAVU PROJEKATA ZELENE INFRASTRUKTURE I KRUŽNOGA GOSPODARENJA PROSTOROM I ZGRADAMA

Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (MPGI) objavilo je prvu izmjenu Poziva na dostavu projektnih prijedloga "Pilot-projekt razvoja zelene infrastrukture i/ili kružnoga gospodarenja prostorom i zgradama". Izmjene se odnose na produljenje roka za podnošenje projektnih prijedloga s 1. rujna u 15 sati na 31. prosinca te na produljenje roka za podnošenje upita za pojašnjenjem sa 16. kolovoza do 15 sati na 15. prosinca. Cjelokupna dokumentacija prve izmjene Poziva dostupna je na poveznici <https://fondovieu.gov.hr/pozivi/75>.

MPGI je objavio Poziv na dodjelu bespovratnih sredstava "Pilot-projekt razvoja zelene infrastrukture i/ili kružnoga gospodarenja prostorom i zgradama" za što je osigurana alokacija u iznosu nešto višem od 2,14 milijuna eura. Bespovratna će se sredstva dodjeljivati iz Mehanizma za oporavak i otpornost u sklopu instrumenta "EU sljedeće generacije". Modalitet Poziva je privremeni i projektni prijedlozi zaprimaju se u unaprijed određenome roku. Dostava, odnosno podnošenje projektnih prijedloga korištenjem sustava Nacionalnog plana oporavka i otpornosti fondovieu potencijalnim prijaviteljima omogućeno je od 1. lipnja od 9 sati, a najkasnije do 1. rujna 2023. do 15 sati. Pozivom se sufinanciraju aktivnosti koje se odnose na provedbu pilot-projekta razvoja zelene infrastrukture i/ili kružnoga gospodarenja prostorom i zgradama, izradu projektne i ostale dokumentacije, trošak stručnog/projektantskoga nadzora te trošak koordinatora zaštite na radu, upravljanje projektom i administraciju,

aktivnosti promidžbe i vidljivosti projekta te horizontalne aktivnosti. Cilj je poziva provedba pilot-projekata na lokalnoj razini koji su utvrđeni Strategijom zelene urbane obnove. Pilot-projekti moraju biti povezani s postavkama nacionalnih programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima i/ili kružnoga gospodarenja prostorom i zgradama. Nastojat će integrirati rješenja za provedbu ciljeva razvoja zelene infrastrukture i integraciju *Nature-Based Solutionsa*, tj. NBS rješenja temeljenih na prirodi, unaprjeđenja kružnoga gospodarenja prostorom i zgradama, energetske učinkovitosti, prilagodbe klimatskim promjenama (razvoj otpornosti na klimatske rizike) te jačanja otpornosti na rizike.

Prihvatljivi prijavitelji u sklopu toga poziva mogu biti jedinice lokalne samouprave i Grad Zagreb. Prijavitelj može podnijeti jedan projektni prijedlog po predmetnome pozivu u postupku dodjele bespovratnih sredstava, a prednost prilikom odabira imat će projektni prijedlozi koji se provode na području u kojemu je proglašena prirodna nepogoda zbog potresa. Najniži iznos bespovratnih sredstava za financiranje prihvatljivih troškova pojedinačnoga projektnog prijedloga iznosi 265.445,60 eura, a najviši 1.061.782 eura. Stopa sufinanciranja prihvatljivih troškova iznosi stotinu posto. ▀

STRATEŠKI PROJEKT ZA PRIVLAČENJE STRANIH RADNIKA

Određivanje ključnih prioriteta strateškoga projekta koji bi na kraju rezultirao privlačenjem kvalificiranih stranih radnika, ponajprije u sektore prerađivačke industrije i građevine, bila je glavna tema sastanka održanoga 31. kolovoza 2023., a na kojemu su sudjelovali Luka Burilović, predsjednik Hrvatske gospodarske komore, te Marin Piletić, ministar rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

KRATKE VIJESTI

U Hrvatskoj trenutačno oko 20 posto radne snage u privatnome sektoru čine strani radnici. Najviše njih dolazi iz susjednih Bosne i Hercegovine, Srbije i Sjeverne Makedonije te Nepala i Filipina, no sve je izraženiji problem kako privući kvalificirane radnike koji će doći i ostati raditi u Hrvatskoj. Luka Burilović rekao je da su zemlje zapadne Europe, ponajviše Austrija i Njemačka, u potrazi za kvalificiranom radnom snagom te da ciljaju na ista tržišta kao i Hrvatska. Zato i Hrvatska mora kroz suradnju svih relevantnih institucija definirati i razviti najbolji model privlačenja i zadržavanja takvih radnika, a Hrvatska gospodarska komora partner je koji u tome može pomoći, navodeći da se intenzivno radi na rješenjima koja bi privukla odgovarajuće kvalificiranu radnu snagu i to na duži rok. Jedno od rješenja i modela koje predlaže HGK je da nakon što poslodavci definiraju koji su im profili i kvalifikacije potrebni, taj radnik prije nego što dođe u Hrvatsku prođe potrebne edukacije u svojoj matičnoj zemlji. Kako bi se to i realiziralo, potrebno je takve modele podići na razinu međudržavnih suradnji kakve imaju zemlje s dužim iskustvom u privlačenju radne snage. Ministar Piletić istaknuo je da je Hrvatska u procesu donošenja imigracijske strategije, u kojoj će uz otvaranje visokoobrazovnih institucija studentima iz stranih zemalja i poticanje povratka iseljenih hrvatskih radnika jedna od glavnih tema biti i strana radna snaga. Od velike je važnosti da se na tim tržištima Hrvatska kao zemlja predstavlja organizirano i s jasno definiranim planovima. ■

OTVOREN PODVOŽNJAK U ULICI SV. LEOPOLDA MANDIĆA U OSIJEKU

Nakon 20 mjeseci izgradnje, dana 25. kolovoza 2023. svečano je za promet otvoren novi podvožnjak u Ulici svetog Leopolda Bogdana Mandića u Osijeku.

Radovi na podvožnjaku, smještenome na južnome ulazu u grad, najveći su komunalni infrastrukturni projekt u Osijeku, vrijedan 12,35 milijuna eura. Ulica sv. L. B. Mandića, poznata i kao Čepinska cesta, važna je osječka prometnica. Ujedno je bila među najopterećenijim dionicama lokalnih cesta u Hrvatskoj uz prosječni dnevni promet od 25 tisuća vozila i svakodnevne zastoje u trajanju od dva i pol sata. Cestu presijeca željeznička pruga Zagreb – Osijek, zbog čega su lokalni vozači i pješaci navikli na duga čekanja na pružnome prijelazu. Građevinskim radovima u izvedbi *Osijek-Koteksa* cesta je denivelirana. Izgradnjom 509 metara dugog podvožnjaka kao i cestovnog i željezničkog mosta omogućen je neometan tijek gradskoga prometa, bez zaustavljanja.

Projekt je prepoznat u Operativnome programu Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (OPKK) kroz koji je primio potporu od 10,5 milijuna eura iz Kohezijskog fonda EU-a. Jedan od ciljeva OPKK-a jest uklanjanje uskih grla na važnim prometnim pravcima, a za provedbu programa u području prometa odgovorno je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

Potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković na otvorenju je istaknuo dobrodošlu promjenu u svakodnevnome životu građana koju donosi novi podvožnjak. Njime će se spriječiti učestala blokada prometa širega središta grada Osijeka prouzročena stajanjima i čekanjima na pružnome prijelazu te smanjiti udio putovanja automobilom u korist javnoga gradskoga prijevoza i biciklističkog prijevoza, uz kraće vrijeme putovanja. Kraj radova označio je i povratak željezničke pruge s privremene devijacije na prvobitnu trasu preko novoga željezničkog nadvožnjaka.

Uz potpredsjednika Vlade i ministra Butkovića svečanosti otvorenja osječ-

koga podvožnjaka nazočili su župan Osječko-baranjske županije Ivan Anušić, osječki gradonačelnik Ivan Radić, ravnatelj SAFU-a Dragan Jelić i predsjednik Uprave *Hrvatskih cesta* Josip Škorić. ■

ZAVRŠENA IZGRADNJA SKATE-PARKA U KUTINI

U Kutini je krajem kolovoza 2023. završena izgradnja druge faze *skate*-parka u urbanome zelenom sportskom dijelu grada, pokraj kutinskoga bazena. *Skateboarding* je ekstremna i vrlo zahtjevan sport koji je 2021. uvršten u olimpijsku disciplinu. To je nakon Siska drugi *skate*-park na području Sisačko-moslavačke županije. U prvom je fazi izgrađena staza koju već neko vrijeme koriste biciklisti. Završetkom *skate*-parka završen je projekt vrijedan 120 000 eura koji je financiran sredstvima Grada Kutine. Nalazi se na površini od 370 m² i dio je kompleksa za mlade. *Skate*-park je sagrađen na inicijativu mladih koji su izrazili želju da imaju *pump track* stazu i *skate*-poligon. Uređeno je šetalište te je nedavno postavljena javna rasvjeta. Jedan od kutinskih *skajtera* Patrik Šlibar tom je prigodom rekao kako su se kutinski *skajteri* godinama morali snalaziti za svoj dio prostora. Jedno vrijeme vježbali su kod OŠ Vladimira Vidrića, no često su sve potrebne elemente za koje su se pobrinuli sami nalazili devastirane i zato misli kako je dobro da Kutina ima jedan takav poligon gdje će mladi moći naučiti *skajtati*. Krajem rujna 2023. najavljeno je i organiziranje događanja u povodu završetka *skate*-parka uz druženje, glazbu i razne sadržaje za mlade svih uzrasta. ■

U PROMET PUŠTENA NOVA ISTOČNA OBILAZNICA NOVOG MAROFA

Početkom kolovoza 2023. za sva vozila u promet je puštena istočna obilaznica

KRATKE VIJESTI

Novog Marofa, 4,5 kilometara duga trasa nove ceste koja će razdvojiti lokalni i gradski promet od tranzitnog. Projekt je obuhvatio izgradnju istočne obilaznice Novog Marofa s rekonstrukcijom postojećih prometnica koje navedena obilaznica presijeca i u koje se uklapa. Od obje-kata su na trasi izgrađena dva mosta, i to Bednja 1 duljine 119 metara i Bednja 2 duljine 46 metara. Investitor radova koji su započeli u siječnju 2021. su *Hrvatske ceste d.o.o.*, a izvodila ih je zajednica ponuditelja koju čine tvrtke *Zagorje gradnja d.o.o.* i *COLAS Hrvatska d.d.* Vrijednost radova iznosi je 14.005.561,73 eura (bez PDV-a), a stručnoga nadzora 574.500,50 eura (bez PDV-a). ■

POTPISANI UGOVORI ZA TRI VAŽNA PROMETNA PROJEKTA UKUPNO VRIJEDNA 77,5 MILIJUNA EURA

U nazočnosti predsjednika Vlade Republike Hrvatske Andreja Plenkovića 31. kolovoza u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu potpisana su tri ugovora za projekte vrijedne 77,5 milijuna eura. Potpisana su dva ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se sufinanciraju iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO), i to za elektrifikaciju sustava prihvatila i otpreme zrakoplova i njihovo električno napajanje u Zračnoj luci Zadar te za novi putnički terminal u trajektnoj luci Split, a potpisan je i ugovor s izabranim izvođačima radova za izgradnju i opremanje dionice Beli Manastir – granica Republike Mađarske V.c koridora vrijedan 45,9 milijuna eura i s rokom izgradnje od 18 mjeseci. Potpredsjednik Vlade i ministar mora, prometa i infrastrukture Oleg Butković uvodno je istaknuo kako su ulaganja u prometnu infrastrukturu do sada premašila 3,5 milijardi eura te da je iz NPOO-a potpisano već osam ugovora ukupne vrijednosti 300 milijuna eura. Nadalje

se osvrnuo na projekt dovršetka V.c koridora koji je u ingerenciji *Hrvatskih autocesta* i financira se sredstvima EBRD-a i HBOR-a, istaknuvši kako je prošle godine veći dio koridora završen. Ostalo je još pet kilometara i onda će u cijelosti biti izgrađeno tih 88,6 kilometara V.c koridora kroz Republiku Hrvatsku, izjavio je Butković podsjetivši kako je prije godinu i pol otvoren most Svilaj, a prošle godine i dio do Beloga Manastira s obilaznicom. Govoreći o projektu elektrifikacije i ekologizacije sustava prihvatila i otpreme zrakoplova Zračne luke Zadar, izjavio je kako se tim projektom luka zapravo modernizira u skladu s okruženjem i velikim potencijalom i Zadra i Zadarske županije. Rekao je kako će se u Gradskoj luci Split graditi novi terminal te podsjetio na otvorenje novoga putničkog terminala u Gaženici u Zadru.

Predsjednik Vlade Plenković istaknuo je kako će završetak koridora V.c kroz Hrvatsku ne samo u cijelosti integrirati Baranju u mrežu hrvatskih autocesta, već je to i doprinos Vladinu prioritete pogledu prema istoku Hrvatske, prema Slavoniji i Baranji. Također je potvrdio da je Zračna luka Zadar jedina u Europskoj uniji koja se financira kroz NPOO, dodavši kako se projekt financira po dva bitna kriterija: cijeli je program morao imati dio "zelenoga" i dio "digitalnoga". Vezano uz projekt novoga putničkog terminala u Splitu Premijer je izrazio zadovoljstvo da Lučka uprava Split kreće s tako velikom investicijom, koja će dodatno rasteretiti gužve u ljetnim mjesecima. Uz predsjednika Vlade Plenkovića i potpredsjednika Vlade i ministra Butkovića potpisivanju ugovora nazočili su predsjednik Uprave HAC-a Boris Huzjan, ravnatelj Lučke uprave Split Vice Mihanović, direktor Zračne luke Zadar Josip Klišmanić, ravnatelj SAFU-a Dragan Jelić, župan Osječko-baranjske županije Ivan Anušić, župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko

Boban, župan Zadarske županije Božidar Longin te zastupnik u Hrvatskome saboru Robert Janković. ■

ZAVRŠEN PROJEKT IZGRADNJE NACIONALNOGA REHABILITACIJSKOG CENTRA SPECIJALNE BOLNICE VARAŽDINSKE TOPLICE

U Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice 30. kolovoza 2023. održana je završna konferencija EU-ova projekta "Izgradnja i opremanje nacionalnog rehabilitacijskog centra za osobe s bolestima i oštećenjima kralježnične moždine". Završnoj konferenciji prisustvovali su Silvija Zagorec, zamjenica župana Varaždinske županije, Ljubica Božić, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo, socijalnu skrb, civilno društvo i hrvatske branitelje, članovi Upravnog vijeća Specijalne bolnice, vijećnici Županijske skupštine Varaždinske županije, zaposlenici Specijalne bolnice i drugi uzvanici. U moderni centar bruto površine od 6720 kvadratnih metara i kapaciteta 75 kreveta te dodatnih pet kreveta u dnevnoj bolnici uložena su ukupno 18.369.467,63 eura. Od toga je iz Europskog fonda za regionalni razvoj, u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. osigurano bespovratnih 11.015.993,10 eura, Ministarstvo zdravstva izdvojilo je 6.582.941,80 eura, a Specijalna bolnica 770.532,73 eura.

Taj uspješno provedeni projekt označava ključni trenutak u unaprjeđenju zdravstva i skrbi za osobe s ozljedama i bolestima kralježnične moždine te ističe važnost takvih inicijativa za nacionalni zdravstveni sustav. Specijalna bolnica u Varaždinskim Toplicama razvija se kroz nekoliko područja. Razgovori o prenamjeni jednoga dijela u veteranski centar vođeni su s Ministarstvom branitelja, dok se s Hrvatskim olimpijskim odborom raz-

KRATKE VIJESTI

govara o organizaciji rehabilitacije i oporavka za vrhunske sportaše. Smještajni objekt Minervu planira se urediti u hotel koji će umjesto sadašnje dvije zvjezdice imati četiri. ▀

ODRŽANA ZAVRŠNA KONFERENCIJA PROJEKTA IZGRADNJA PRVE ZGRADE GOSPODARSKOG CENTRA U OSIJEKU

U prostoru novoizgrađenoga Gospodarskog centra Osječko-baranjske županije u Osijeku u četvrtak 24. kolovoza 2023. održana je završna konferencija projekta "Izgradnja Zgrade 1. Gospodarskog centra u Osijeku" KK.03.1.2.26.0001, jednog od kapitalnih projekata Osječko-baranjske županije koji je sufinanciran sredstvima Europske unije. Projekt je završen u ožujku 2023. i već u prvim mjesecima rada potvrdio je očekivanja i ulaganja, a vrijednost izgradnje i opremanja toga multifunkcionalnog objekta iznosi ukupno 10.078.672,89 eura.

O svim aspektima izgradnje, rada i daljnjim planovima razvoja Gospodarskog centra Osječko-baranjske županije govorili su župan Ivan Anušić, saborska zastupnica i koordinatorka za Gospodarski centar Osječko-baranjske županije (OBŽ) Nataša Tramišak, zamjenik gradonačelnika Grada Osijeka Dragan Vulin, direktorica *Osječčkog sajma d.o.o.* Ivana Rešetar te pomoćnica pročelnice Upravnog odjela za investicije i razvojne projekte OBŽ-a Marijana Prskalo.

Župan Ivan Anušić rekao je kako se gospodarski centar pokazao izvrsnim jer je objekt već popunjen do kraja 2023. za potrebe sajmova, velikih kongresa i ostalih planiranih događanja, a popunjava se kalendar događanja i za 2024. To je reprezentativan prostor koji je trebao gradu Osijeku, Osječko-baranjskoj županiji i istoku Hrvatske jer su dosadašnja sajamska i konferencijska događanja održavana u prostorima koji nisu odgo-

varajući. Projekt je završen i predan na upravljanje Osječko-baranjskoj županiji. U partnerstvu s Gradom Osijekom nastavljaju raditi na proširenju i drugoj fazi projekta Gospodarskoga centra OBŽ-a, a riječ je o izložbenim halama, velikome poslovnom tornju i drugim sadržajima. Drugi će objekt biti na većemu prostoru i skuplji nego prvi te će se tamo moći organizirati puno veće manifestacije nego u postojećemu.

Nataša Tramišak, saborska zastupnica i koordinatorka za Gospodarski centar OBŽ-a, istaknula je da ukupna vrijednost izgradnje prve zgrade iznosi više od 10 milijuna eura. Riječ je o vrijednosti samoga projekta financiranog sredstvima Europske unije, potom dijelu koji je financirala Županija, ali i vrijednosti opremanja cijeloga prostora kako bi imao dovoljno kvalitetnu opremu za održavanje konferencija, kongresa, sajmova i drugih manifestacija. U prva četiri mjeseca otkako je zgrada završena primjetno je veliko zanimanje za niz događanja, što znači da je takav prostor zaista nedostajao na području grada Osijeka i Osječko-baranjske županije. Naime, između travnja i lipnja održano je šest događanja, a već sada do kraja godine ima ih 11, što uključuje velike sajmove i konferencije. Također, u pripremi su za sljedeću godinu i mnoge manifestacije koje Osijek do sada nije imao, kazala je Tramišak. Dragan Vulin, zamjenik gradonačelnika Grada Osijeka, zahvalio je svim sudionicima u projektu i istaknuo kako Centar predstavlja više od sajamskoga prostora jer je riječ o multifunkcionalnome objektu u kojemu će se događati niz velikih manifestacija i priredbi.

Vrijednost EU-ova projekta iznosi 8.461.194,86 eura (5.970.522,28 eura sufinancira Europska unija, 1.245.336,29 eura Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, 13.819,05 eura Grad Osijek, a 2.476.853,54 eura

Osječko-baranjska županija). Završnoj konferenciji nazočili su državni tajnik Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU Domagoj Mikulić, saborski zastupnici Goran Ivanović, Marin Mandarić i Stipan Šašlin, predsjednik Uprave *Hrvatskih cesta* Josip Škorić, ravnateljica Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu Darja Sokolić i drugi uzvanici. ▀

6. SREDIŠNJA KONFERENCIJA O ODRŽIVOJ GRADNJI

Hrvatski savjet za zelenu gradnju organizira šestu godišnju konferenciju o održivoj gradnji koja će se održati 15. studenoga 2023. u Zagrebu. Konferencija jest središnje godišnje okupljanje profesionalaca koje se bavi održivom gradnjom, zelenom ekonomijom, energijom i urbanizmom. Glavne teme konferencije su EU i nacionalne direktive u području graditeljstva, dekarbonizacija sektora zgradarstva, kružno gospodarstvo i klimatske promjene, održivi proizvodi i tehnologije u graditeljstvu, DGNB – razvoj i implementacija certifikata u RH i smanjenje emisija CO₂ financiranjem održivih projekata. Konferencija je namijenjena predstavnicima jedinica lokalne i regionalne samouprave, državnim dužnosnicima i predstavnicima nadležnih ministarstava, vlasnicima nekretnina, projektantima, inženjerima raznih tehničkih struka, investitorima, proizvođačima građevnoga materijala, *developerima*, bankarima, predstavnicima energetske tvrtke, predstavnicima akademske zajednice i mnogim drugima. Zadnjih pet godina na tom je skupu sudjelovalo više od 4500 sudionika, održano je više od 200 stručnih prezentacija, a sveukupno je predavalo više od 250 stručnjaka na različitim panelima. Prijavnica i program bit će dostupni na www.gbccroatia.org.